

**Загальні принципи надання
медичної допомоги
у надзвичайних ситуаціях**

Перша допомога – це проведення найпростіших медичних заходів для порятунку життя, зменшення страждань потерпілого від надзвичайної ситуації і попередження розвитку можливих ускладнень. Професійно таку допомогу надають, звичайно ж, медики, але не завжди швидка допомога може прибути вчасно на місце події. Тому вміння кожного з нас надати першу необхідну допомогу постраждалим до прибуття служб порятунку може відіграти вирішальну роль у порятунку життя людини.

Основні принципи надання першої допомоги:

- правильність і доцільність (якщо ви не впевнені в своїх діях – краще утриматись);
- головне правило першої допомоги – не нашкодити);
- швидкість;
- продуманість, рішучість, спокій.

При нещасних випадках дуже важливо до приїзду лікаря своєчасно надати першу долікарську допомогу потерпілому.

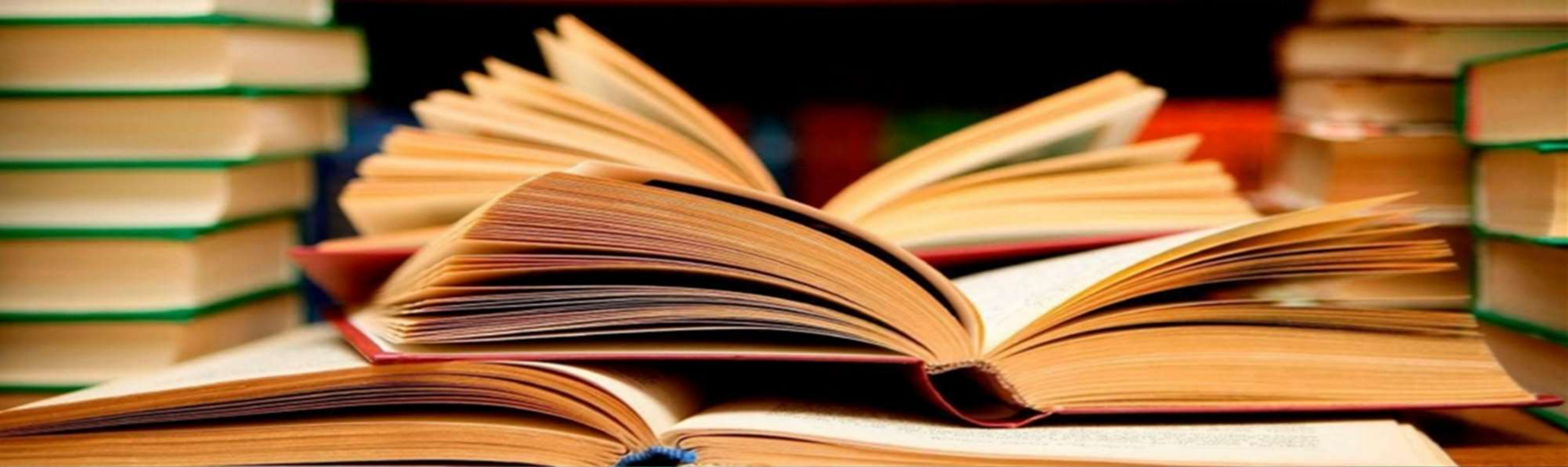
Схема послідовності дій при наданні першої долікарської допомоги:

1. Вивести потерпілого з оточення, де стався нещасний випадок.
2. Вибрати потерпілому найбільш зручне положення, що забезпечує спокій.
3. Визначити вид травми (перелом, поранення, опік тощо).
4. Визначити загальний стан потерпілого, встановити, чи не порушені функції життєво важливих органів.
5. Розпочати проведення необхідних заходів:
  - зупинити кровотечу;
  - зафіксувати місце перелому;
  - вжити реанімаційних заходів (оживлення): штучне дихання, зовнішній масаж серця;
  - обробити ушкоджені частини тіла.
6. Одночасно з наданням першої долікарської допомоги необхідно викликати швидку допомогу або підготувати транспорт для відправки потерпілого до найближчої медичної установи.
7. Повідомити адміністрацію про те, що трапилось.

Своєчасне надання та правильне проведення медичної допомоги не тільки рятує життя постраждалому, але й забезпечить подальше успішне лікування хвороби.

*Перелік використаних і
рекомендованих джерел інформації*

Івано-Франківський національний медичний університет

Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі

Навчальний посібник за редакцією В. А. Левченка

ПЕРША ЕКСТРЕНА І ТАКТИЧНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА НА ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ

За редакцією професора В.С. ТАРАСЮКА

ЧЕТВЕРТЕ ВИДАННЯ

МЕДИЦИНА www.medpress.com.ua

Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянский

МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

підруч

ЕКСТРЕНА ТА НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

За редакцією проф. В.С. ТАРАСЮКА

МЕДИЦИНА www.medpress.com.ua

Медицина надзвичайних ситуацій

В. В. Чалом, П. В. Омелян, С. Т. Омелянчук

NK

Emergency and Urgent Medical Care

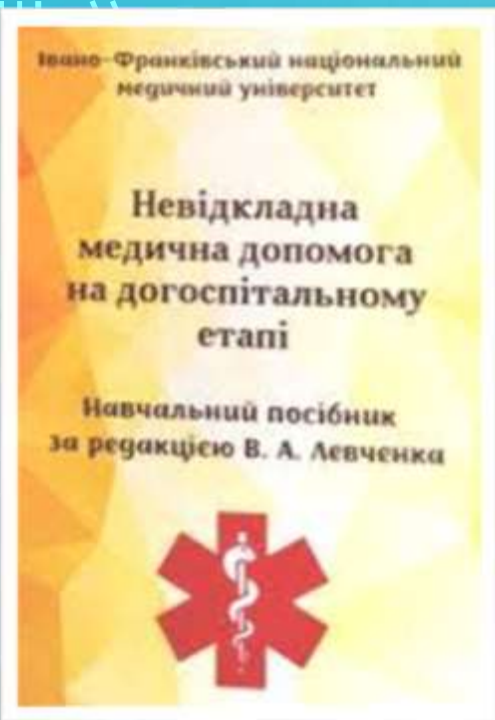

У. В. ОНУК
П. В. ОМІЛАН
С. Т. ОМЕЛЯНЧУК
У. В. ХИМЕНЮК

MEDICINE OF EMERGENCY SITUATIONS

NK

614.88(075.8)

Н40

Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі [Текст] : навч. посібн. для студ. вищ. навч. заклад. ІV р. акред. / В. А. Левченко, І. П. Вакалюк, М. В. Максим'як та ін. ; за ред. В.А. Левченка. - 4 вид., переробл. та доповн. - Івано-Франківськ : Петраш К.Т., 2020. - 612 с.

Представлений посібник направлений на поліпшення організації і тактики надання догоспітальної невідкладної медичної допомоги в осередках надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу. Сучасна універсальна система надання екстреної та невідкладної допомоги пораненим і хворим, включає організацію базових лікувальних невідкладних заходів для підтримки життя потерпілих безпосередньо на місці надзвичайної події. Для рятування життя поранених на догоспітальному етапі запропоновані нові організаційно-тактичні підходи, які започаткували новий напрямок допомоги пораненим в умовах бойових дій. У книзі детально описана тактика дій рятувальників на місці події - від первинного огляду потерпілих, оцінки стану тяжкості, надання екстреної та невідкладної медичної допомоги, до особливостей евакуації.

614.88(075.8)

П27

Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі [Текст] : навч. посібн. для студ. мед. (фармац.) коледжів, училищ, інститутів медсестринства та університетів / за ред. В.С. Тарасюка. - 3 - є вид., переробл. та доповн. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504 с. : іл.

У навчальному посібнику розкрито питання надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, застосування вогнепальної зброї, їх дії на організм людини. В окремому розділі подано методики екстреної медичної допомоги в період реформи медицини в Україні.

Детально висвітлено травми окремих органів і частин тіла, питання медичної допомоги в осередку ураження з особливостями в зоні бойових дій, методи транспортування до лікувального закладу.

Посібник ілюстрований малюнками до навичок, які виконуються за певним алгоритмом. Для студентів медичних (фармацевтичних) закладів фахової передвищої та вищої освіти. Посібник також буде корисний учням середніх шкіл, волонтерам, організованому і неорганізованому населенню під час навчання його навичок медичної допомоги.

Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський

МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ПІДРУЧНИК

614.8(075.8)

X17

Халмурадов, Б. Д.

Медицина надзвичайних ситуацій [Текст] : Підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський. - К. : Центр учбової літератури, 2018. - іл.

У підручнику наведено загально прийняті підходи, що застосовуються при наданні домедичної допомоги в надзвичайних ситуаціях. Висвітлено медико-тактичну характеристику надзвичайних ситуацій. Представлено стислий опис анатомії та фізіології людини, що сприяє кращому опануванню дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій». Підручник призначено для студентів вищих навчальних закладів, напрямку підготовки «Дивільна безпека», «Пожежна безпека», а також для викладачів цієї дисципліни. Може бути корисний керівному та командно-начальницькому складу аварійно-рятувальних служб об'єктів економіки при підготовці та проведенні відповідних занять з підлеглими.

ЕКСТРЕНА
ТО
НЕВІДКЛАДНА
МЕДИЧНА
ДОПОМОГА

NK

614.88(075.8)

E45

Екстрена та невідкладна медична допомога [Текст] : Навчальний посібник для студ.вищ. навч. закл. / За заг. ред. Шкурупія Д.А. /Бодулев О.Ю., Дикий О.М., Могильник А.І., Сонник Є.Г., Шумейко О.Г., Шкурупій Д.А. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 240 с. : іл.

Посібник складається з 5 розділів, які відповідають вимогам програми з дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога», містить додатки з алгоритмами виконання дій з надання невідкладної допомоги на догоспитальному етапі. До кожного розділу розроблено контрольні питання, ситуаційні задачі і наведено перелік інформаційних посилань. Посібник підготовлений відповідно до вимог освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників спеціальності «Медицина».

Посібник може бути корисний студентам спеціальностей «Педіатрія», «Стоматологія».

610.8(02)

М42

Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. II-IV р. акр.(МОЗУ) / за ред. В. С. Тарасюка. - 2-ге вид., випр. - К. : Медицина, 2013. - 528 с.

У навчальному посібнику розкрито питання надзвичайних ситуацій, їх походження, причини виникнення та медико-санітарні наслідки при них. Описано загальні принципи надання медичної допомоги потерпілим при надзвичайних ситуаціях, організації лікувально-евакуаційного забезпечення. Надано алгоритми виконання практичних навичок. Розкрито питання організації санітарно-гігієнічного і протиепідемічного забезпечення населення, проведення його захисту в умовах надзвичайних ситуацій; механізм передачі інформації по вертикалі з місця виникнення надзвичайних ситуацій. Книга підготовлена згідно з Державною програмою зі створення єдиної системи надання екстреної медичної допомоги.

Для студентів вищих навчальних закладів — медичних університетів, інститутів й академій, а також коледжів, училищ та інститутів медсестринства.

610.8(02)

Ч-19

Чаплик, В. В.

Медицина надзвичайних ситуацій [Текст] : Підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV р. акр. (протокол НМК з медицини МОНУ №2 від 26.10.2011 р.) / В. В. Чаплик, П. В. Олійник, С. Т. Омельчук. - Вінниця : Нова книга, 2012. - 352 с.

У підручнику висвітлено основні положення з організації медичного забезпечення населення в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного походження. Розглянуто питання, які стосуються основних положень міжнародного гуманітарного права, організації та функціонування Державної служби медицини катастроф, основних принципів організації лікувально-евакуаційного, санітарно-гігієнічного і протиепідемічного забезпечення населення в умовах ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Підручник призначений для студентів вищих медичних навчальних закладів та лікарів в-інтернів факультетів післядипломної освіти вищих медичних навчальних закладів.

Emergency and Urgent Medical Care

614.88(075.8)

E50

Emergency and Urgent medical care [Текст] = Екстрена та невідкладна медична допомога : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. МОЗ України / за ред. Шкурупія Д.А. / Бодулев О. Ю., Дикий О.М., Могильник А.І./ - Вінниця : Нова книга, 2019. - 200 р. : іл.

Посібник складається з 5 розділів, які відповідають вимогам програми з дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога», містить додатки з алгоритмами виконання дій з надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі. До кожного розділу розроблено контрольні питання, ситуаційні задачі і наведено перелік інформаційних посилань. Посібник підготований відповідно до вимог освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників спеціальності «Медицина».

Посібник може бути корисний студентам спеціальностей «Педіатрія», «Стоматологія».

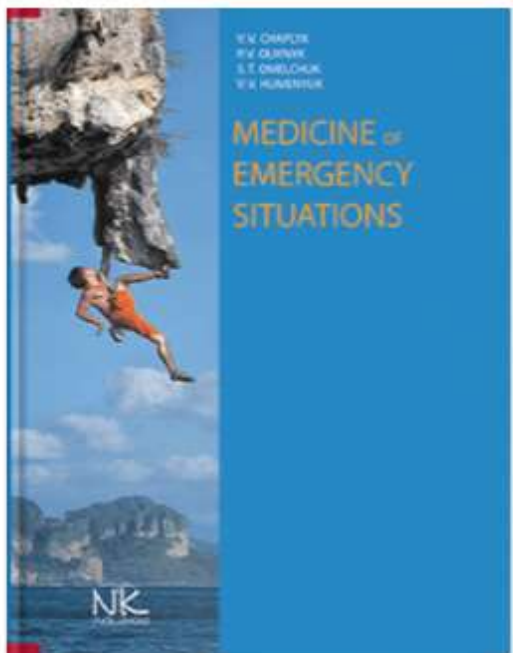
610.8(02)

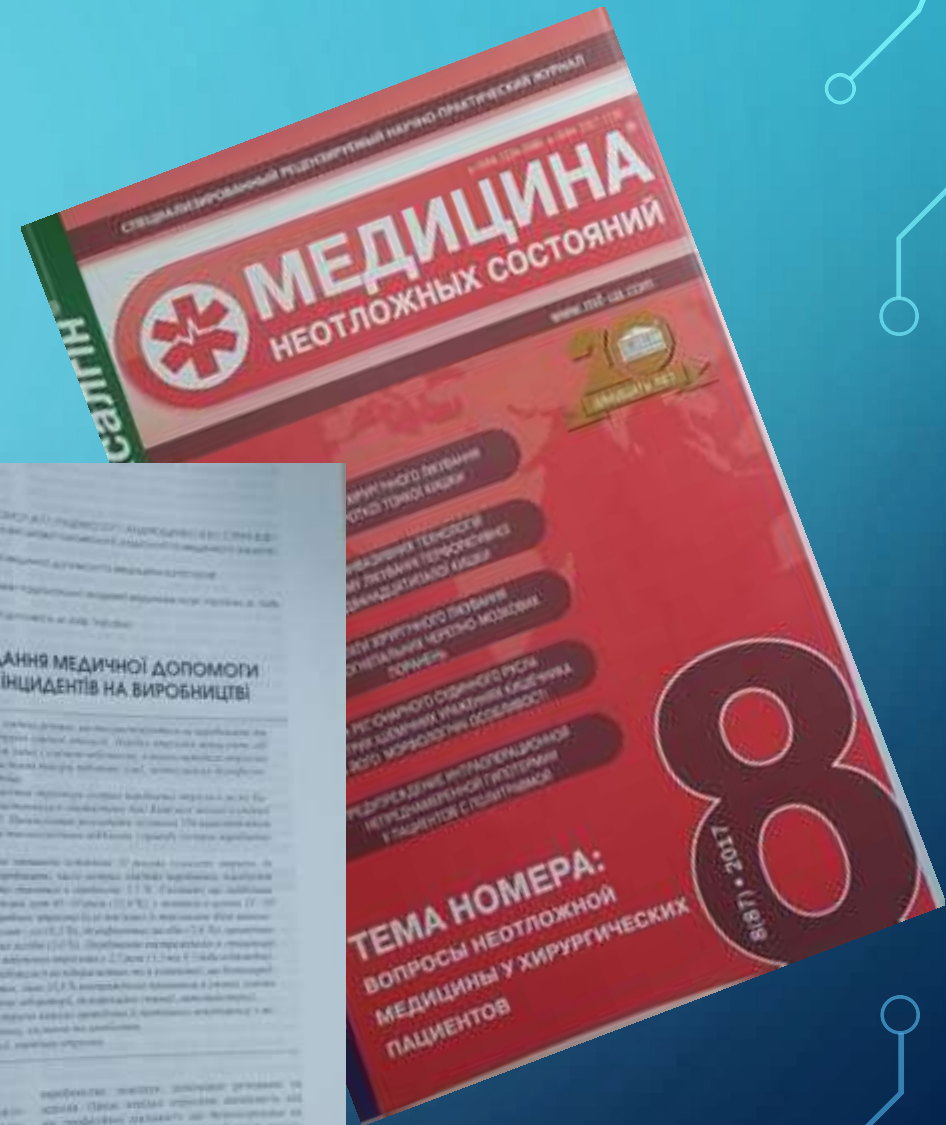
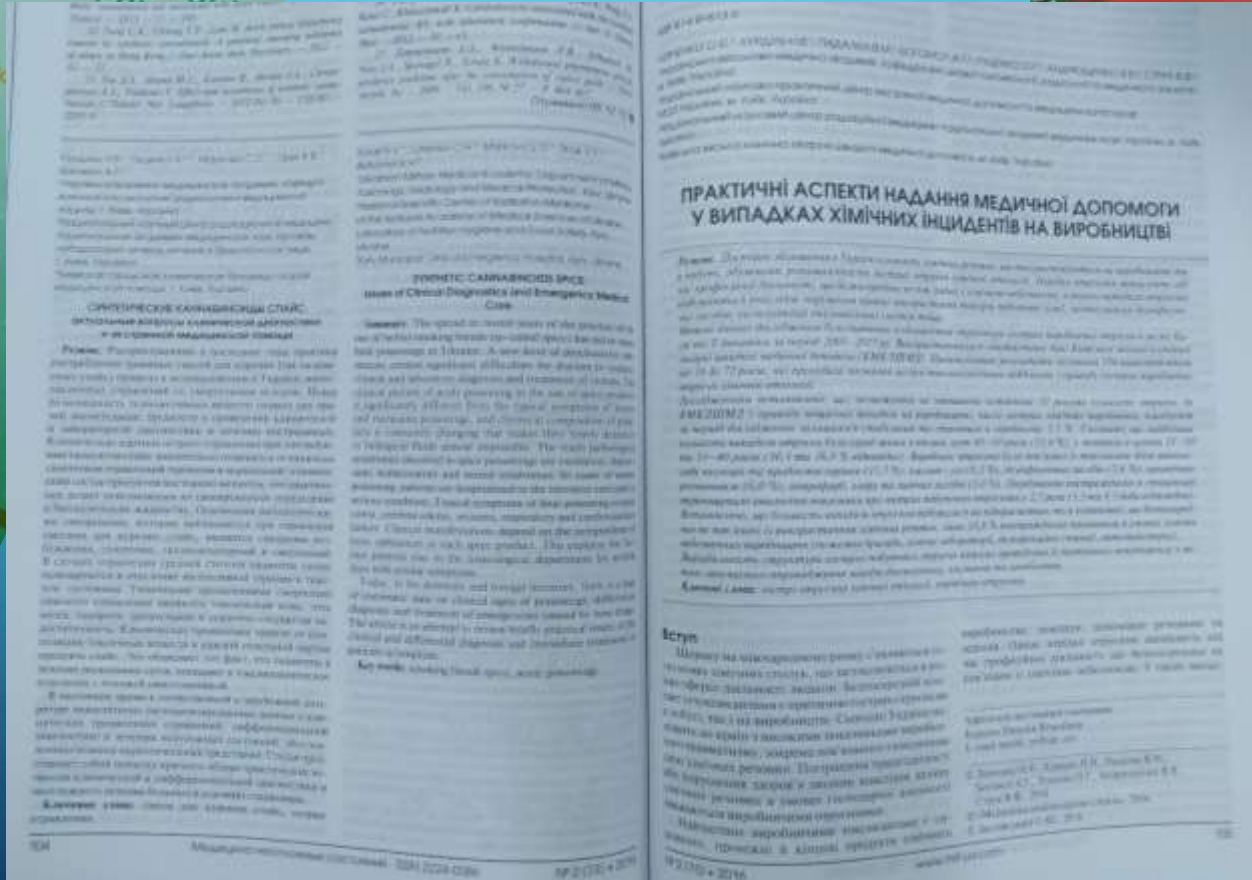
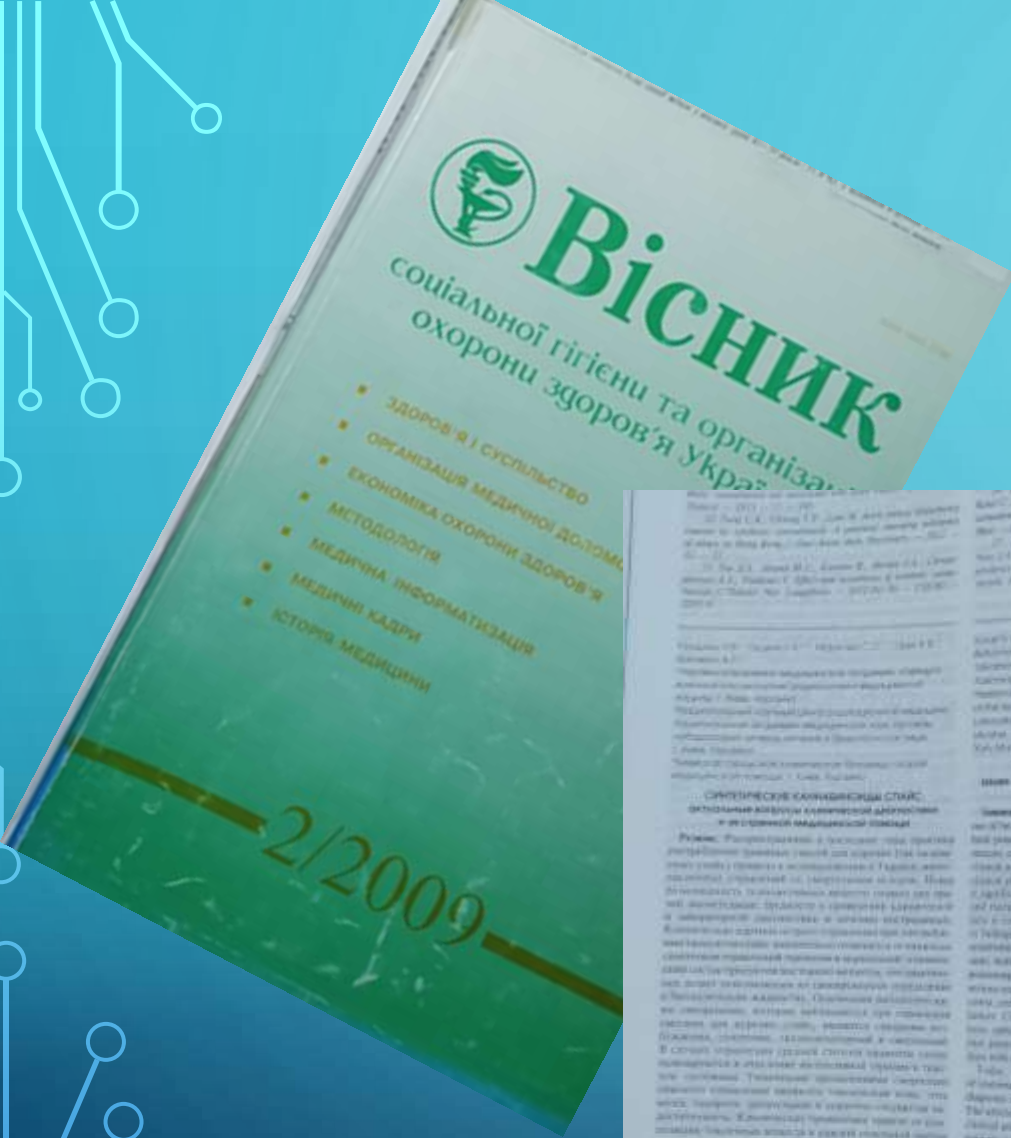
M46

Medicine of emergency situations [Текст] : textbook for students of higher med. educational establishments of IV lev. of acc. / V. V. Chaplyk, P. V. Oliynyk, S. T. Omelchuk, V. V. Humenyuk. - Vinnytsia : Nova Knyha, 2012. - 344 p.

The textbook covers the basic principles of organizing medical aid to population under conditions of elimination of aftereffects of emergency situations of natural, technogenic and socio-political origin. Issues considered here concern main principles of the International Humanitarian Law, organization and functioning of the Ukrainian Disaster Medicine Service. The book also deals with basic principles of organizing medical-and-evacuational, sanitary-and-hygienic, and antiepidemic assistance to population under conditions of elimination of aftereffects of emergency situations.

The textbook is designed for students of higher medical educational establishments and doctor-interns of faculties of post-diploma training of higher medical educational establishments.

Дякуємо за увагу!

Всі видання представлені у цій віртуальній виставці
Ви можете взяти у нашій бібліотеці